

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 12 uri v
dnevnomu izdajstvu, vsak dan
menorina po ceni D 15—, na mo-
netafno D 15—, dostavljeno na dan
D 12—, na izdajstvo D 10—,
izven po doplačilu.
Nagrada za pripravo „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina blažena v gotovini.

Cena današnje številke 75 para

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon Maribor 11. —
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilikom dnevnice. Tele-
fon št. 24. — ŠTIS posredniški
oddelok št. 11.37.
Na vselej je treba določiti na po-
što. — Nakladnik se ne veda.

Naslov

Maribor, sobota 13. februarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 35.

Zopet poslabšanje vladnega položaja

RR vlada je bolnik, ki mu temperatura vsak čas narase ali pade. — Radič nič ne prikljče. — Pašić zopet na

dvoru. — Nove kombinacije ni.
BEOGRAD, 12. febr. Radi pravoslav-
nih praznikov se debata v skupščini ni
nadaljevala. Toliko bolj živahno pa je
bilo v ministrskem predsedstvu. V več-
rajšnjem Radičevem govoru v skupščini ni
bilo sledu o opravičenju, zbog česar je
zavladalo med radikali veliko razburje-
nje. To je dalo povod, da je Pašić skli-
cal za danes dopoldan sejo ministrske-
ga sveta. Pred posvetovalnico je čakalo
mного novinarjev in fotografov, ki so
imeli namen slikati ministre, ker se je
pričakovalo, da bo vlada demisionira-

la. Tudi Radič se je udeležil seje, a je že
po desetih minutah razburjen zapustil
predsedstvo. Ob 11. uri je sprejel Pa-
šića v avdienco, ki je trajala celo uro.
Ko je zapustil dvor, so ga vprašali novi-
narji, ali je vlada demisionirala, a Pa-
šić jim je odgovoril: »Pa ovaj
sutra čete čitati u novinama.« Na vpra-
šanje, ali je položaj težaven, je odgovo-
ril, da ni. vendar so politični krogi pre-
pričani, da je političen položaj jako
otežkočen, ker ni najti nobene primerne
kondinacije.

Nemčija in Poljska dobite stalna za- stopnika v svetu DN.

LONDON, 12. februarja. »Chicago
Tribune« poroča, da sta se Francija in
Anglija sporazumeli v tem, da dobe
Nemčija, Poljska in Brazilija po eno
stalno mesto v svetu Društva nardo-
v, medtem ko se Španiji njena pro-
šnja ni ugodila.

Briand je izjavil ameriškim novinar-
jem, da se je Francija radi tega za-
vzela za Poljsko, ker je hotela razbre-
meniti svojo zunanjo politiko. Fran-
cija bi morala biti vedno zaščit-
nica Poljske v Svetu Društva nardo-
v, sedaj pa bo lahko Poljska sama
branila svoje interese. Francija in
Nemčija pa se bosta zblížili.

Po 6 letih jugoslov. intervencija v Bu- dimpešti.

BEOGRAD, 12. januarja. Po poro-
čilih iz Budimpešte je jugoslovanski
poslanik T. Popović posejil ogrskega
zunanjega ministra in zahteval uradno
pojasnilo o sodnih preiskavah, ki so
se vodile pred leti pred segedinskim
sodiščem proti ponarejevalcem dinar-
skih bankovcev. Ogrski minister je
obljubil, da bo tozadevno pojasnilo
zahteval od sodišča. Ogrski listi po-
vdarjajo, da je smešno, da se jugoslo-
venska vlada celih 6 let ni brigala za
zadevo.

Dnevna kronika

— Italija mora spoštovati manjšinske
pravice! Povodom krepkega odgovora,
ki ga je dal nemški zunanji minister
Stresemann italijanskemu diktatorju
Mussoliniju piše znani angleški list
»Daily Express«, da mora tudi Italija
kot član Društva narodov spoštovati
manjšinske pravice, s čemur pa se ne
ujema njeno postopanje z Nemci v Juž-
nem Tirolu. — Angleške besede so lepe,
a manjka jim dejanj; deslej so velesile
zahtevale spoštovanje manjšinskih prav-
vic le od malih narodov, velikim pa so
pustile prost pot. Če bi kaj veljala ju-
goslov. propagandna služba v inozem-
stvu, bi lahko izrabila sedanjí trenutek
v to, da bi pokazala, da ne obstoji samo
nemški Južni Tirol, ampak tudi jugoslov.
Istra in Goriška!

— Iz naših krajev. V Sarajevu se vrši
tiskovna pravda proti gl. uredniku lista
»Sarajevski Lloyd«, ki je obtožen, da je
s svojo pisavo o tamosnji obrtni zvezi in
splošni kreditni zadruzi škodoval kredi-
tu obeh društev. Tožitelja zahtevata po
tiskovnem zakonu 100.000 Din odškodni-
ne. — V Splitu so začeli s pripravami za
veliko razstavo »Naše domovine v sliki«.
— Dne 11. t. m. so se zgodile pri nas kar
3 lažje železniške nesreče: v Čupriji, v
Bos. Brodu in Brod Moravicah. — Iz
Amerike prihaja vest, da pogajanja z
našo finančno delegacijo potekajo dokaj
ugodno. — V Beogradu je bil retiran
član nove beograjske časniške agencije
dr. Oto Krstanović. Vzrok aretacije je
političen. — Neznanca, ki je te dni drzno
napadel in oropal pošto ambulanco v
vozečem vlaku na dolenjski progi, še

BORZA

CURIH, (Avala), 12. februarja. (Izv.)
Beograd 9.12, Pariz 19.14, London 25.25%
Newyork 519.25, Milano 20.94, Prag 15.355
Wien 73.05, Budapest 0.00727, Berlin 123.60
Varšava 70.50, Bukarešta 2.225, Sofija
3.65, Atena 7.47.

Mariborske vesti

Maribor, dne 12. februarja.

Strossmayerjeva proslava v Mariboru

Jugoslovanska zgodovina ima samo
enega Mercierja, samo enega knezoškofa
zapadno-rimske cerkve, ki ga bo z vso
častjo omenjala, dokler bo na Slovan-
skem jugu živel naš duh in naš jezik. —
Veliki djakovski škof Strossmayer je bil
že pred pol stoletjem navdušen vernik
jugoslovanskega jedinstva; besede, ki
jih je zapustil za sabo, nas lahko še dan-
es vzpodbujajo k jugoslovanskemu pa-
triotizmu; dela, ki pričajo o biskupovem
velikem duhu in širokem srcu, so še dan-
es ponos Jugoslovancov in Hrvatov po-
sebej; njegovo življenje stoji še danes
zvrišeno pred nami.

Dan njegova rojstva — 4. februar —
bi se moral slaviti zlasti še v sedanjí dr-
žavi — prvem vtelesenju Strossmayerje-
vega ideala — kolikor mogoče splošno,
zakaj »samo narod, koj si mrtev stuje,
na prošlosti budućnost si snuje.« Hvale-
vredno je, da je tukajšnje Zgodovinsko
društvo sprejelo pobudo, ki mu ga je dal
mariborski pododbor »Hrvatske
Matiče« in bo priredilo skupno
z njim slovesno Strossmayerjevo akade-
mijo. Akademija se bo vršila v nedeljo
dne 14. februarja 1926 v mali dvorani
»Studijske knjižnice« in sicer ob 10.30 do-
poldne. Prvi bo govoril predsednik »Zgo-
dovinskega društva« g. prof. dr. Fran
Kovačič, za njim bo nastopil znani
hrvatski pesnik g. dr. Dragutin Dom-
janič, predsednik glavnega odbora
»Matiče Hrvatske« v Zagrebu; tretji pa
bo govoril vseuč. prof. g. dr. Filip Lu-
kas, podpredsednik »Matiče Hrvatske«
v Zagrebu.

Vstopnine ni. Vabljeni so zlasti vsi
kulturni delavci v našem mestu, ki naj
z udeležbo na svečani akademiji izkaže-
jo čast slovečemu geniju Jugoslovanstva
J. J. Strossmayerju.

Ogromen uspeh nabiranja prispevkov PTL za zgraditev prostozračne lope

Nabiralna akcija, ki se je uvedla več-
raj zjutraj, je rodila uprav presenetljiv
uspeh. Darovali so: g. Franc Dervu-
šek, opekarna Lajtersperk, 1 vagon
zidne opeke s prevozom v bolnico; tovar-
na Steinklauber, Pragersko, 2 va-
gona zidne opeke; g. dr. Radoslav Pi-
puš, opekarna v Račju, 1 vagon zidne
opeke postavljene v Maribor; Čerša-
ška tovarna, Majstrova ul. 19, 70 m²
strešne lepenke, ki zadostuje za pokritje
lope; g. dr. Oskar Orosel, Maribor, po-
stavi v bolnico 1 voz desek in prireznih
tramov; dr. Lacy Reiser, Pekro je
postavil v bolnico 12 blodov dolžih 4 m,
premer 15x15; g. Matija Obrar, lesni
trgovec, dostavi v bolnico 40 desek 20 cm

Sokolska maškerada

13. februarja 1926

Narodni dom

vedno iščejo. Napad je precej zamotan
in bodo imele oblasti še dokaj preglavic
z razčiščenjem tega kriminalnega dogo-
dka. — Most med Sušakom in Reko bo
kmalu dovršen. Zelezen most je širok 16
m in je izdelan v Milanu. — V Sarajev-
sko bolnico je bila dopremljena cela o-
bitelj Berič, ker so se zastrupili z izpri-
jenim mesom. — V Beogradu se je sku-
šala zastrupiti študentka Desanka S. To
je že sedmi slučaj samomorilnega posku-
sa med beograjskimi dijaki v tem letu.
— V Dračarju v Bosni se je ustrelil radi
nesrečne ljubezni 20letni kmečki sin Mi-
ka Arangjelović. Tudi med kmeti so še
romantične duše! — V zagrebškem hote-
lu »Primorac« je živojin Garič iz Beo-
grada umoril z nožem svojo ljubimko
Ljubico Brinovec, rodom Slovenko iz St.
Rupertu. Umor je bil domnjen, ker je
mož tudi sebe težko ranil blizu srca. —

širokih in 4 m dolgih; gospa Eliza Kri-
har, veletrgovina z železnino je podari-
la 100 kg primerno dolgih žrebčev. De-
narni prispevki znašajo že okrog 4000
Din; med njimi 1000 Din od neimenova-
nega; 1000 Din od kinopodjetja »Apolo-
kino« t. d. Imena ostalih darovalcev objavi-
mo kasneje. Nabiranje darovanega grad-
benega materiala v Dravski dolini je
v večih rokah in je pričakovati največ
jega uspeha.

m Razprava proti ministru Stjepanu
Radiču radi izjav o subotinski pravni fa-
kulteti je napovedana na dne 3. marca.
Razprava se bo vršila pred mariborskim
okrajnim sodiščem.

m Mariborske srednješolske profesor-
je bo zastopal pri pretresanju novega o-
snutka zakona o srednjih šolah g. prof.
dr. Anton Dolžar, ki je že odpotoval v
Beograd.

m Predavanje dr. Tuma v »Ljudski
univerzi«. G. dr. H. Tuma iz Ljubljane
bo nočjo, v petek ob 19.45 uri predaval
v »Ljudski univerzi« o izvoru človeške
družine. Opozorjamo na to zanimivo pro-
davanje!

m Temeljni kamen za prostozračno
lopo PTL. Tukajšnji Apolokino bo v pri-
zoril v prihodnjih dneh grandiozni film
»Moč in lepota«. Pravilno ocenjujč ve-
lik pomen vode, zraka in svetlobe za člo-
veka, je vodstvo Apolokino položilo v
darom v znesku 1000 dinarjev prvi te-
meljni kamen za prostozračno lopo Anti-
fuberkulozne lige. Liga se tem potem za-
ta velikodušni dar najiskreneje zahva-
ljuje občinstvu pa priporoča, naj ne za-
mudi omenjenega filma, ki je zelo po-
učen za stare in mlade.

m Jadranska straža. Dne 9. t. m. je
imel oblastni odbor Jadranske straže v
sprejemnici velikega župana pod pre-
sedstvom velikega župana g. dr. Pirkma-
jerja važno sejo, na kateri se je izvolilo
več odsekov, tako da bodo razbremenjeni
posamezni funkcionari in da bo omo-
gočeno uspešnejše delovanje. Na seji se
je sklenilo, da bodo v najkrajšem času
priredili člani podružnice na tukajšnjem
učiteljsku javno akademijo, o kateri
bomo še sporočili. Oblastni odbor bo na-
pel vse sile, da se prejkomogoče izvrši
popolna organizacija J. S. v mariborski
oblasti in da se bodo ustanovila vsaj v
večjih krajih nova društva. Upamo, da
se bo občinstvo v zadovoljivo meri od-
zvalo pozivu in s pristopom v društvo
podprlo delo glavnega odbora, tem pa
tudi uspešnejši razvoj celotne velike or-
ganizacije.

m Večrajšnja otroška kostumna pri-
reditve je bila skrbno aranžirana. Obisk
je bil klub slabemu vremenu zelo lep.
Vse točke so bile izpeljane v splošno
zadovoljstvo in deca se je izvrstno za-
bavala. Fond Slov. ženskega društva za
otroško bolnico se je zopet pomnožil.

Razgled

Maribor, 12. februarja.

V Temešvaru se je končala konferenca
Male antante, katere so se udeležili zu-
nanji ministri dr. Beneš, dr. Nišič in
dr. Duca. O čem so se posvetovali zavez-
niški ministri? Službeni komunikoj je
prilicno sul. Ministri so govorili o vseh
dogodkih, ki so se zgodili zadnje mesece
v mednarodni politiki. Govorili so o Lo-
carnu, o madžarski falzifikatorski aferi,
o balkanskem miru in o drugih vpraša-
njih ter se domenili, da se bodo v prvi
polovici maja zopet sestali na Bledu.

Temešvarsku konferenco ni tedaj
senzacija, ampak čisto navaden sestanek
ministrov Male antante. Češka oficialna
»Prager Presse« je pisala o konferenci:
»Mala antanta ki si je od samega začeta
zastavila kot poglaviti cilj ustalje-
nje sedanjega državnega stanja v Sred-
nji Evropi in nje pomirjenje na podlagi
mirovnih pogodb. Ta cilj izključuje habs-
burški režim na Madžarskem v kateri-
koli obliki. Mala antanta pa se je tudi
posvečila pozitivnemu delu za ustalitev
Srednje Evrope, kar se je opazilo v
skupnem gospodarskem in političnem
sodelovanju držav »Male antante«. Dalje
pravi »Prager Presse«, da stremi Mala
antanta po srednjeevropskem Loearnu.
To se pravi: kakor so si zapadne države
zasturale meje in mir, tako naj si jih
zasturajo tudi srednjeevropske. V o-
stalem pa zagotavlja »Prager Presse«,
da Mala antanta nikakor ne sme in ne
more zapustiti sedanje politične linije.

Temešvarski sestanek je potrdil, da
Mala antanta obstoji in še bo obstojala.
Vendar pa se ne da prikriti, da je bolj
ko kaj drugega drži nevarnost habsbur-
ške restavracije na Madžarskem in iz-
bruha kakih drugih reakcionarnih sil.
Sicer pa se bodo slovanske države težko
odločile, da bi jamčile Romuniji za Ru-
siji ugrabljeno Romunijo. Prejalistej
se bo morala Mala antanta preosnovati
na širši podlagi, vendar pa ji tudi v se-
danji obliki gre največja zasluga za
varstvo miru v Srednji Evropi, kjer so
restavracijske sile še dokaj žive.

V Budimpešti se nadaljuje preiskava
zoper madžarske falzifikatorje. Sedaj je
tudi major Janković, ki je izprva tajil,
priznal, da je dobil ponarejen denar od
princa Windischgrätza. Ugotovljeno je
tako trdno, da ni dopuščten noben dvom,
da je denar falzificirala tista skupina
Madžarov, ki je imela namen, izzvati no-
vo vojno in razširiti madžarske meje na
škodo držav Male antante, torej tudi Ju-
goslavije. Prvi korak k temu cilju bi
bilo strmoglavljenje sedanje vlade in
vzpostavitev Windischgrätzovega habs-
burško-fašistovskega režima. Sedanja
razkritja so zanesla med madžarske ir-
redentiste veliko zmedo in so dočela pre-
križale njihove načrte.

Na Češkoslovaškem se javnost mno-
go ukvarja s slovaškim vprašanjem.
zlasti še z ozirom na politiko najmočnej-
še slovaške stranke. — Inkovcev (slovaš-
kih klerikalcev). Ta stranka zahteva pri-
bližno to, kar naši klerikalci za Slovan-
ijo, namreč široko avtonomijo Slovaške.
V zadnjem času pa je opaziti v vrstah te
stranke gibanje, ki stremi po sporazumu
s sedanjo vladno večino in po sodelova-
nju ludovcev v vladi. Vsekakor se tudi
na Slovaškem pripravljaja nekako pomir-
jenje duhov. Največ je pripomogla k te-
mu splošna konsolidacija republike, ne-
kaj pa menda tudi madžarski škandal,
ker so sedaj tudi Hlinkovci uvideli, kak-
šna pogubonosa pota hodi madžarska
politika.

**Maskerada Sokolskega društva
v Studencih se vrši
na pustni torek, 16. februarja 1926
v Sokolskem domu v Studencih.**

m Neveljavne dvajsetdinarske novčanice. Včerajšnja vest pod tem naslovom smo dobili iz službenega vira, moramo pa ga na željo kompetentnega mesta popraviti v toliko, ker dvajsetdinarske novčanice niso neveljavne, ampak imajo celo okrog 70 para ažija; to se pravi, da jih Narodna banka vsakomur zamenja za dinarjev 20.70. Vendar opozarjamo še enkrat na sličnost s stodinarkami, ki je že marsikoga zapeljala, da je vtaknil v žep je 20 Din mesto sto.

m Pustna prireditev mariborske požarne brambe. Oblast je iz ozirov na javni red in mir prepovedala vse one točke na jutrišnji prireditvi požarne brambe, ki bi jih imeli izvesti inozemski umetniki. Zdi se nam, da je ta odlok umesten, kajti prizadeti umetniki bi prišli iz tistega Grada, v katerem so nemški buršaki na migljaj iz Maribora prepredili nastop naše umetnice, Brančlove na neki graški prireditvi. Nemški nacionalisti v Gradcu sovražijo iz dna srca jugoslovanski Maribor; izdajajo knjige o odcepitvi Slov. Stajerske od Jugoslavije in prireajo zborovanja pod tem geslom. Se izdalec ni čas, da bi lahko nastopali graški zagriženci na nemških prireditvah v Mariboru. Sicer pa se širijo še nepotrjene vesti, da bo Požarna bramba prireditvi odpovedala.

m Ponovna zglasitev rezervnih častnikov. Mestni magistrat nam piše: Poveljstvo mariborskega vojnega okruha zahteva od avtonomnih občinskih uradov, da imajo v evidenci splošno vse rezervne častnike bivše Avstro-Ogrske vojske torej one, ki so bili sprejeti in tudi one, ki dosedaj še niso bili sprejeti v jugoslovanska vojsko. Kakor tudi vojne kurate ter vojaške uradnike. Pozivljajo se vsi gg. rez. častniki vojni kurati ter vojaški uradniki, ki bivajo v Mariboru, da se zglase pri mestnem vojaškem uradu v Mariboru, Slomškov trg št. 5, kjer se jim bo vročila vprašalna polja v izpolnitve. Zglasiti se imajo vsak dan od 8. do 12. ure dopoldan in sicer do konca meseca februarja t. l.

m Za Jugoslovansko Matico. Prejeli smo: Nekateri mariborske in okoliške šole so nabrale v minulem letu po svoji šolski mladini lepo zbirko rabljenih posušnih znamk in staničolovega papirja ter jo izročile Jugoslovanski Matici. S tem so ji naklonile sicer mal, a vendar dobro došel dar. Na drugi strani pa se navaja s tem šolska mladina na štedljivost, skrbnost, dobro gospodarjenje in na dohodnost ter se uči tudi v dejanju ljubiti svojo domovino. Naj ne bo v tekočem letu nobene šole, ki bi v tem oziru ostala brezbržna! Zruo do zrna pogača, kamen do kamna palača!

m Ne kupujte vtihotapljenih vžgalic! Iz občinstva nam pišejo: Vtihotapstvo z žveplenkami in saharinomi je v Mariboru in okolici precej razširjeno, kar se najbolj spozna po premlati uporabi v državi proizvajanih žveplenk. Največ žveplenk in saharina vtihotapljo nekateri avstrijski železničarji, ki prihajajo službeno v Maribor in ki so z izvestnimi domačimi Nemci v pogostih stikih. Ako bi država izvršila nekega dne neprica-kovan pogon po žveplenkah in saharinu od hiše do hiše, od družine do družine, bi dosegla presenetljiva razkritja, celo pri ljudeh, ki hočejo veljati za dobre državljanje. Dober državljan ne kupuje vtihotapljenih žveplenk in saharina, saj se zaveda, da s tem znižuje njihov konzum in kot posledico zmanjšuje tudi njihovo proizvajanje v naši državi. Opazar-

jamo prebivalstvo na to, da ne bo delžno krivde na oškodovanju državnega monopola.

m Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. — Gospa Marija Koštomaj, posestnica v Mariboru, je darovala na srčno željo umrlega soproga g. Antona Koštomaja Dijaški kuhinji v Mariboru 1000 Din. — Prisrčna hvala! Odbor.

m Čevljarjeva zgodba. Franjo H. je popival prav do zore. Ko je prišel v izbornem razpoloženju domov, se je sporekel s svojo konkubino. Nezadovoljna »boljša polovica« ga je ozmerjala, nakar je čevljarček izvlekel čevljarje nože in ji pričel groziti. Prestrašena družica je zbežala na ulico in prijavila bojevitiga čevljarčka policiji. Mož pa je pri zaslišanju trdil, da ji ni grozil z noži, ampak da ga je ona ovadila iz maščevalnosti, najbrže iz ljubosumnosti, ker je toliko noči prebil izven doma.

m S sejmšča. Na sojem dne 9. februarja se je priglasilo 13 konjev, 11 bikov, 193 volov, 430 krav in 11 telci. Skupaj 658 glav. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 7,50—8 Din, poldebeli voli 7—7,25, plemenski voli 6—7,50, bikji za klanje 5,25—7,50, glavne krave debele 7,50—8,50, plemenske krave 6—7, krave za klobasarje 3,50—5, molzne krave 6,50—7,50, brojke krave 6,50—7,50, mlada živina 6,25—8, teleta 10,75. Prodalo se je 258 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 14, v Italijo 32. Mesne cene: Volovsko meso 8—19 Din. Telčje meso 12,50—20 Din. Svinjsko meso sveže 12,50—27 Din.

m Kavarna Evropa. Samo še tri dni ostane družba gospe de Corffu, v soboto začne nov razpored. V torek 16. za odhodno gospe Corffu veliki konfetni Rumel.

m Egon Kubiček, znani čelist gostuje pri opernem večeru v Veliki kavarni v petek 12. t. m. Predvajajo se ogrski Ropodil, španski plesi in ni Poem. Na tem večeru sodelujeta tudi g. Bratuš in gđc. Lubejeva, člana tukajšnjega gledališča.

m Narodni dom, Stajerska klet, Turška kavarna v soboto, nedeljo in pustni torek kolno pečenje jetrne in krvave klobase, krofi. V vseh prostorih domača zabava godba in ples. Policijska ura ob 4. uri zjutraj. Obč. kegljišči celo noč odprti. Zbirališče mariborskih mask. 308

m Hotel Halbwild. Torek 16. februarja domači ples. Vstopnina prosta. 309

Narodno gledališče

REPETOAR.
Sobota 13. febr. ob 20. uri Cigani. Ab. D. Premijera.
Nedelja, 14. febr. ob 20. uri »Cigani.
Ponedeljek, 15. febr. Zaprto.

Zabavna šaloigra »Cigani« na mariborskem odru. V soboto, 13. febr. ob 20. uri se vprizori zabavna šaloigra Milčinskega »Cigani«, ki bodo za veselo predpušnje dni gotovo dobrodošli občinstvu. Dejanje se vrši v maleni mestecu, ljudje so malomeščani in so izvrstno karakterizirani. Spretno in duhovito je vpletel Milčinski v dejanje tudi nastop potujočih igralcev, ki hodijo s trebuhom za kruhom, naravnost moistrojska je opazovana takozvana »smira«, ki nastopi v gostilni pri »Kroni« z igro »Rokovnjači«. V delo so mestoma spretno vpletene pevске točke. — Vsekakor se morejo »Cigani« po svoji iznajdljivosti in humorju meriti z marsikatero burko tujega izvora.

Sport

: ISSK. Maribor — nogometni odsek. Sestanek igralcev prvega moštva in rezerve bo v nedeljo dne 14. t. m. dopoldne ob 10. uri v gostilni Jadran na Rotovškem trgu. — Ker je sestanek važen, naj se ga vsak igralec navedenih oddelkov sigurno udeleži.

Obisk naših planinskih koč

Zadnja številka »Planinskega Vestnika« je objavila tabelaričen pregled planinskih koč podružnice SPD v letu 1925.

Iz tega pregleda posnamemo, da je bilo minulo leto stanje v pohorskih planinskih kočah sledeče:

Mariborska kočica, ki šteje 45 sobnih postelj, je bila oskrbovana vse leto in jo je posetilo od 1. januarja 1925 do 31. oktobra 1925 skupaj 3116 turistov in sicer 80 Srbov, 455 Hrvatov, 2315 Slovencev, 100 Čehov in 166 Avstrijcev.

Kočica na Klopnem vrhu, ki jo tudi oskrbuje mariborska podružnica SPD in ki je bila oskrbovana le od 15. julija do 15. septembra, je posetilo v tem času 810 turistov in sicer 10 Srbov, 50 Hrvatov, 670 Slovencev, 60 Čehov in 20 Avstrijcev.

Ruško kočico (dep. Planinska in Čandrova kočica), ki jo oskrbuje Podravska podružnica SPD v Rušah in ki je odprta vse leto, je obiskalo tekom zgoraj navedenega časa 3599 turistov in sicer 33 Srbov, 157 Hrvatov, 2685 Slovencev, 4 Čehi, 59 Nemcev, 633 Avstrijcev, 10 Italijanov in 13 ostalih narodnosti.

Obisk naših pohorskih koč se lahko po številu meri z obiskom najznamenitejših planinskih koč v Karavankah oz. Savinjskih Alpah. Če pa uvažimo, da je Pohorje veliko lažje dostopno, bi bilo zeleti, da bi to častno število še bolj naraslo. Ne smemo tudi pozabiti, da se je statistika izdelala na podlagi pisne knjige v kočah. Znano pa je, da oskrbniki koč oziroma njih osobje ne pazijo preveč strogo, da bi se vpisali vsi posetniki koč. Tako je sigurno, da je obiskalo Mariborsko kočico znatno večje število turistov, ker vemo iz izkušnje, da se niso vsi vpisali. Značilno se nam tudi zdi, da pri Mariborski koči ni vstet noben Nemec. Po tem bi kdo sklepal, da so Nemci res bojkotirali svojo nekdanjo postojanko, kakor se njihovi nacionalistični voditelji hvalijo med sabo. Mi pa vemo, da je bilo tekom poletne sezone v Mariborski koči lepo število lejalnih politično širokosrčnih Nemcev obojega spola, ki so se med Slovenet prijeto počutili in ki bodo tudi v bodoče dobrodošli gostje. — Tajni nemško-nacionalni bojkot se tedaj ni obnesel.

V ostalem pa smo mnenja, da se bo poset naših pohorskih koč stalno večal; zlasti, ker se v zadnjem času opaža, da se posebno Hrvati zanimajo za Pohorje. Če bi se uresničil načrt kraške železnice zveže z Zagrebom, kakor nam jo obetajo, bi Pohorje sigurno dokaj pridobilo. Zeleti bi bilo tudi nekoliko več zanimanja za zapadno Pohorje, zlasti za njegovo izhodno točko Klopni vrh, čigar kočica je v poletnem času dobro preskrbljena in prenočišča in »hrano.

Kino

»APOLO KINO«

predvaja od 12.—15. t. m. krasen osemde-janski film »Ze-Ze-La Gigolette«. V prekrasni dramati nastopajo prvovrstni igralci in tudi režija je neprekosljiva. Oboje je dalo filmu neprecenljivo vrednost. — Filmu sledi epohalno delo dovršene kinoumetnosti »Moč in lepota«.

Zdravstvo

Doc. dr. Ivan Matko.

Pomen zraka, vode in svetlobe za človeški organizem*)

Ogljikov dvokis, ki se tvori v človeku in v živali, izdihavajo nadalje na pr. vulkanska žrela, izhlapevajo ga razni vrleti, zemške razpoke t. d. Ta škodljivi plin se tvori ob raznih gnilobnih procesih in je močan strup za naš organizem. Njegova količina v svežem zraku je preneznatna, da bi nam mogla škodovati na zdravju. V večjih množinah pa, kakor na pr. en liter na liter zraka, pa lahko resno ogroža naše zdravje in je še v močnejši koncentraciji celo smrtonosen. Take, nevarne množine dvo-kisa se zberejo navadno v kletih, kjer vre mlado vino in v takih prostorih, kjer je nagnetenih preveč ljudi. V tem pogledu se kot poučni primer navaja iz zgodovine dogodilja v »Črni luknji« v Kalkuti, kjer je bengalski Nabad dne 20. junija 1756 dal zapreti 146 Angležev v majhen, ozek prostor, ki je imel komaj par zamreženih oken. Tekom noči je od ujetnikov umrlo, odnosno se zadušilo 123 mož! Nekaj podobnega se je dogodilo po bitki pri Ansterlitzu, ko so Francozi zaprli nad 300 ujetih Avstrijcev v majhno sobo. Tudi tu se je že tekom par ur zadušil večji del ujetnikov. Podoben primer pozna zgodovina tudi iz srednjega veka, ko se je med vikarjem nabrala vojska množica ljudi v ozko podpalubje ladje, kjer se jih je večina zadušila radi pomanjkanja kisika odnosno radi prevelike množine izdihanega ogljikovega dvokisa. Seveda v takih žalostnih primerih ni pripisovati smrti prizadetih edinole strupenemu ogljikovemu dvokisu, marveč je v zvezi z raznimi drugimi škodljivci, kakor prenasitjenjem zraka z vodnimi hlapi in drugimi organizmi kvarnimi, znojnimi snovmi.

Da se v zraku ta nevarna kislina ne zbere v preveliki meri in da ne padé količina za življenje potrebnega kisika pod normalno skrbjo predvsem rastlinstvo. Ono uničuje ogljikov dvokis in ga razkrajá v sestavne dele. Ogljik porabljaajo rastline zase, dočim oddajajo kisik zraku. Kisik izloča rastlinstvo deloma tudi iz vode, ki jo vsrkava vase s koreninami, listjem cvetjem t. t. d.

(Dalje prihodajb).

*) Stvarni prispevek za razumevanje telesno-kulturnega filma »Moč in lepota« v tukajšnjem kinu »Apolo«.

Pisarniške prostore v prometni ulici išče dobro vplačano trgovsko podjetje. Imetelju na razpolago sodeložba. Ponudbe pod »Solidna cena« na upravo lista. 302

Branjarija, 35 let obstoječa, se takoj odda. Bizjak, Koroska cenia 60. 307

Stenotipistinja se sprejme. Ponudbe pod »Stenotipistinja« na upravo lista. 385-1

Veliko korist in veselje ima vsaka gospodinja, ki kupuje kuhinjsko posodo pri

A. Vlejšu, Glavni trg 5. Tam dobi ne le po najnižjih cenah, temveč res tudi najtrežnejšo in najboljšo kuhinjsko posodo, emajlirano, pločevinasto težke znamke »Herkules« in lahke vrste čehosl. proizvoda, nadalje vliho, železno, prvovrstno aluminijevo iz najboljših tovarn ter stekleno, porcelanasto in kameno robo.

Beli teden

krasna dekoracija se prične od 13. do 18. februarja v novi veliki trgovini

Trgovski dom

preje 304 »Hotel Stadt Wien«

Cene bodo znatno znižane

Za MASKE

in plesne toalete je atelje odprto dne 13. in 16. februarja do 22. ure (10. ure zvečer). Oglejte si moje izložbe mask.

272 **Fotograf Vlašič, Gosposka 23**

KAVARNA EVROPA

Dnevno gostuje kabaretna družba Madame de Corffu, 4 gospodične 2 gospoda. Začetek ob 22. uri. 94

VELIKA KAVARNA in KLUB-BAR

Pustni program

Petek 12.: **Operni večer**

Sobota 13.: **Ples in revija mask**

Torek 16.: **Velika cvetlična veselica** »Neč na jugu« Plesna konkurenca Najlepša maska dobi darilo

Sreda 17.: **Pojedina slanikov** Umetniški večer. Nov program

Pristopajte CMD!

LEIPZIGER MESSE

Lipski pomladni velesejem 1926: od 28. februarja do 6. marca tehnični velesejem do 10. marca

15.000 razstavljalcev in 200.000 kupcev iz celega sveta se snide na lipskem velesejmu, koji jim nudi popolni pregled kupcijskega položaja in omogoča skrajno ugodne trgovske zaključke

Pojasnita dajc in prijave sprejema častni zastopnik **W. Strohbach, Maribor, Gosposka ul. 19**

Zahtevajte zanimive velesejemske tiskovine od **MESSEAMT FÜR DIE MUSTERMESSEN IN LEIPZIG**